

تقویم تاریخ

ایمیل صفحه آخر: safehkhakar@shahrvand-newspaper.ir

رخداد	طلوع	غروب
■ اشغال بروکسل پایتخت بلژیک از سوی قوای آلمان نازی طی جنگ جهانی دوم، به عنوان مقدمه‌ای برای حمله به فرانسه (۱۹۴۰ میلادی)	■ امیرعلیشیر - متخلص به نوایی، شاعر و ادیب و وزیر سلطان حسین بایقراوی گورکانی (۸۲۸ خورشیدی)	■ سائورو بوتیچلی - نقاش فلورانس دوران رنسانس، صاحب اثر معروف تولدونوس (۱۵۱۰ میلادی)
■ کنوفاون تبعیض نژادی در مدارس آمریکا از سوی دیونعالی این کشور (۱۹۵۴ میلادی)	■ ادوارد چنر - پزشک انگلیسی و کاشف کاربرد واقعی واکسیناسیون (۱۷۴۹ میلادی)	■ کاترین اول - همسر دوم پتر کبیر و تزار روسیه، قدرتمندترین زن تزار در تاریخ روسیه (۱۷۲۷ میلادی)
■ آغاز ریاست جمهوری ژاک شیراک در فرانسه، پس از ۱۸ سال فعالیت به عنوان شهردار پاریس (۱۹۹۵ میلادی)	■ ویلهلم اشتاینیتس - نخستین قهرمان رسمی شطرنج جهان از سال ۱۸۸۶ تا سال ۱۸۹۴، با ملیت اتریشی-آمریکایی (۱۸۳۶ میلادی)	■ گونار میردال - اقتصاددان، جامعه‌شناس و سیاستمدار اهل سوئد، برنده جایزه نوبل اقتصاد سال ۱۹۷۴ به همراه فریدریش آگوست فون هایک (۱۹۸۷ میلادی)
■ تصرف کینسانسا پایتخت کنگو (زئیر) توسط شورشیان به رهبری لسوران کیلیلا و سقوط رژیم موبوتو سسه‌سکو (۱۹۹۷ میلادی)	■ دنیس هاپر - بازیگر، کارگردان، عکاس و نقاش آمریکایی، نقش آفرین در اناری چون: ایزی رایدنر، جانی گیتار، غول (۱۹۳۶ میلادی)	■ محمدتقی بهجت فومنی - از عرفای نامدار و از مراجع تقلید شیعه، مدفون در حرم فاطمه معصومه (س) (۱۳۸۸ خورشیدی)

قاب کوچک

در عهد قدیم، نقطه عطف داستان طالوت و جالوت، کشته شدن جالوت به دست داوود نبی است. سنگی از فلاخن داوود (ع) برتاب شده، پیشانی جالوت طاغی زمان را شکافته و او را به خاک می‌افکند. حال شاید باید به سربازان اسرائیلی حق داد که جواب برتاب سنگ را با گلوله جنگی می‌دهند. آن‌ها در استان جالوت را از بر هستند. عکس: هیثم عماد/ EPA

نفس عمیق

قصه‌هایی که برای خود می‌گوییم و بعد آن‌ها را باور می‌کنیم

دید انسان امروزی، نیاکان او به طرز مضحک و کودکانه‌ای به جهان نگاه می‌کردند. باورهای اسطوره‌ای گذشته اکنون برای او تنها در حکم قصه‌هایی مملو از ماجرا و هیجان و البته عاری از هر گونه واقعیت هستند. اما نکته مهم این جاست که با وجود تفاوت بنیادین در نوع نگاه انسان به هستی در گذشته و اکنون، دنیای انسان امروزی نیز مملو از قصه‌هاست. در واقع قصه‌ها فصل مشترک تمام ادوار تاریخ انسانی را تشکیل داده‌اند.

زندگی تک‌تک ما با قصه همراه است. داستان‌هایی تلخ و شیرین که خودمان آن‌ها را باور داریم، اما نه به عنوان یک قصه، زندگی من ممکن است تلخ و پر از درد باشد. زندگی من حواشی و سرنوشت دست به دست هم داده‌اند تا زندگی‌ای چنین تلخ را تجربه کنم. این تلخی و درد در رنج به قدری برای من واقعی هستند که متوجه قصه‌ای نمی‌شوم که خود در آن نقش اصلی را ایفا می‌کنم و روایتگر این نقش هستم. وقتی در حضور کسی هستم و از درد و رنج خود برای او صحبت می‌کنم در واقع در حال

نگاه

در باب جمعیت کتابخوان و نمایشگاه کتاب تهران

دهیم؛ چیزی نزدیک به «۴ میلیون» نفر واجد خواندن در این میان هستند و کاری به جمعیت بالای ۳۰ سال نداریم (هر چند بیشتر کتابخوانان بالای این سن هستند). حال این عدد بسیار بافعل، اگر بخوانند همین ۶۰ میلیون‌ده روز نمایشگاه را سر پا نگاه دارند باید «هزار و پانصد تومان» ناقابل (که قیمت مثلا آدامس و پفک و چیپس و شکلات هم شاید نباشد) را هزینه کنند! پس کی‌باید این جمعیت فرضی که طی ماه می‌توانند «سه ده روز» را این چنین پرمایه برای نشر و ناشر و کتابفروش، رویایی کنند؟ همان‌طور که در وقت‌آمد روزانه در مکان‌های عمومی، نشانی از کتاب و کتابخوانی مشاهده نمی‌شود؛ به طریقی اولی نتیجه آن خواهد بود که جمعیت بالای از کشور، اصولاً با نگره کتابخوانی بیگانه هستند و در سبد ذهنی و مالی‌شان این اندیشه قوتی ندارد. ذهنی از آن جهت که تاروان و ذهن نخواهد و دستور ندهد، لامحاله، قدرت خرید که مالی باشد به کار نمی‌آید و مادامی که این دو در ستیز مفهومی با هم هستند؛ فرجامی چنین نیز متصور خواهد بود برای همیشه. رفتار شناسی و نتیجه‌گیری از ۱۰ روز نمایشگاه کتاب به هیچ‌وجه نمی‌تواند نگرش درستی از وضع

تلاسه‌های بیداری

انتقام چمن

«مادر بزرگ من در تاریخ طوفانی آمریکا برای خودش یک پسا فلیوس دریایی است. تسوی یکی از شهرستان‌های کوئیک ایالت واشنگتن قاچاق مشروب می‌کرد. غیر از این، خیلی هم زن خوش‌قورامی بود. نزدیک صدهشتاد قد داشت و مثل خواننده‌های گراند اپرای اوایل قرن بیستم، ۹۰ کیلو وزنش بود. مادر بزرگ من البته بیک آل کابون مؤث نبوده، اما می‌گویند شاهکارهایش در قاچاقی آن دور و دربارها قصه‌های پر شایخ و برگی آفریده بود. کلاتر هر روز می‌توانم حرف‌زنش را با کلاتر تصور کنم؛ خوب، کلاتر امیدوارم مادرت حالش زود خوب شه. من هم خودم هفته قبل سرما خوردم و گلو درد بدی گرفتم. هنوز فین فین می‌کنم. سلام برسون بگو هر وقت از این طرف‌ها رد شند، سری به ما بزنه. که از اون مورد خواستی می‌تونی بیایی ببری یا صبر کنی وقتی جک با ماشین برگشت می‌دم فوری برات بیاره اونجا. نه فکر نکن! امسال بتونم مجلس رقص آتش‌نشان‌ها بیا، اما تو خودت می‌دونی که من دلم پیش آتش‌نشان‌هاست، اگر امشب من رو اون‌جا ندیدی، این رو به چپ‌ها بگو.» بخشی از داستان «انتقام چمن» ریچارد براتینگان «انتقام چمن» نام مجموعه داستان معروف ریچارد براتینگان است شامل ۶۲ داستان بسیار کوتاه این کتاب در فارسی با نام «توبوس پیر» که اسمی دیگر از داستان‌های همین کتاب است، ترجمه و انتشار یافته. خاطره دوران کودکی مادر بزرگش توسط همسایه منبع الهام او برای این رمان بود. او در نظر داشت تاملی پیرامون انتقام‌گیری مادر بزرگش از همسایه بنویسد، ولی با گذشت زمان این ذهنیت اولیه تغییر یافته و رمان خود را به مجموعه داستان‌های کوتاه داد و همچنین نام داستان اولیه از «ان سگ‌های بزرگ آمریکا» به «انتقام چمن» تغییر یافت. ریچارد گری براتینگان نویسنده و شاعر معاصر آمریکایی است و از ۹ رمان، یک مجموعه داستان و چندین دفتر شعر منتشر شده است. رمان «صدید قرال‌آل در آمریکا» نخستین و شناخته‌شده‌ترین اثر اوست.

این شرحی نه‌باید

اگر خصلت‌ها از یکدیگر متمایز شوند، هر آینه راستی با شجاعت باشد و بزدلی با دروغ.

کعبه مقصود

دل نمادست که گوی خیم چوگان تو نیست خصم را پای گریز از سر میدان تو نیست تا سر زلف پریشان تو در جمع آمد هیچ مجموع ندانم که پریشان تو نیست در تو حیرانم و اوصاف معانی که تو راست و اندر آن کس که بصر دارد و حیران تو نیست آن چه عیبست که در صورت زیبای تو هست و آن چه سحرست که در غمزه فتان تو نیست از خدا آمده‌ای آیت رحمت بر خلق و آن کدام آیت لطفست که در شأن تو نیست گوی تو را هست شکیب از من و امکان فراغ به وصلت که مرا طلاق هجران تو نیست تو کجا نالی از این خار که در پای منست یا چه غم داری از این درد که بر جان تو نیست دردی از حسرت دیدار تو دارم که طیب عاجز آمد که مرا چاره درمان تو نیست آخر ای کعبه مقصود کجا افتادی که خود از هیچ طرف حد بیابان تو نیست گریه برانی چه کند بنده که فرمان نبرد و روحانی عجب از غایت احسان تو نیست سعدی از بند تو هرگز به در آید هیبت بلکه حیفت بر آن کس که به زندان تو نیست سعدی

دربچه

علم‌فروشی با هزینه گزاف

شهریار عبدالملکی | معلم

در بسیاری از کلاس‌ها و مراکز استان‌ها چند سالی است که در بحث تدریس‌های آموزشی و کنکور، استفاده از اساتید پروازی مد شده است. همچنین برگزاری کلاس‌های پرجمعیت از دانش‌آموزان و کلاس‌های همایشی، با پر و بالی که صاحبان مراکز غیردولتی به آن می‌دهند، مسائل آموزشی را تحت تأثیر خود قرار داده که به نظر می‌رسد فقط جنبه اقتصادی آن مدنظر است. به نظر شما در کلاس ۳۰ نفری یا ۱۸۰ نفری که دروس علوم پایه تدریس می‌شود، چه فرآیند آموزشی مفیدی انتقال می‌یابد؟ در این کلاس‌ها یک عده شومن، که اکثر معلم هم نیستند، بیشتر در حال سخنوری‌اند تا تفهیم مطالب دروسی که پایه و اساس پیشرفت علمی آینده کشورند!

در این کلاس‌ها جلسیات اول برای بسیاری از دانش‌آموزان بسیار جذاب‌تر و خوشایندتر از رفتن به سینماست ولی در انتهای کار اگر دانش‌آموزان ممتاز و تیزهوش (که خود پایه علمی دارند و گلیم خود را از آب بیرون می‌کشند) را فاکتور بگیریم، بازدهی این کلاس‌ها تقریباً صفر درصد است و پول

فوکوس

۱۸۰ سال پیش، برابر با هفدهم می ۱۸۳۸ میلادی، شارل تالیران، سیاستمدار و دیپلمات شهیر فرانسوی در پاریس در گذشت. تالیران در دوره نوبی شانزدهم، دوره انقلاب فرانسه، دوره ناپلئون اول، دوره ناپلئون دوم و دوره لوئی فیلیپ در مقام‌های مختلف به‌کار در عرصه سیاست بین‌المللی مشغول بود. او وزیر امور خارجه ناپلئون امپراتور فرانسه بود و همان دوران برخی او را به خیانت و جاسوسی برای اتریش متهم کردند. تالیران پس از سقوط ناپلئون هم‌سال‌ها در پست‌های رده بالای دولت مشغول به کار بود. شارل تالیران سیاستمداری خیره‌کننده بود به نحوی که برخی او را مهم‌ترین دیپلمات تاریخ اروپا می‌دانند. هر چند هستند کسانی که او را خان به همه آنانی می‌دانند که برایشان کار می‌کرد. در تاریخ آمده است که تالیران فقط به پول وفادار بود. به همین دلیل ناپلئون به او اعتماد نداشت و حتی گاهی اوقات ملامتش می‌کرد. تالیران یکی از دلایل استعفی دوم ناپلئون بود. شایع است که وقتی ناپلئون مشغول جنگ بود او به متفقین پیشنهاد داد به پاریس حمله کنند.

